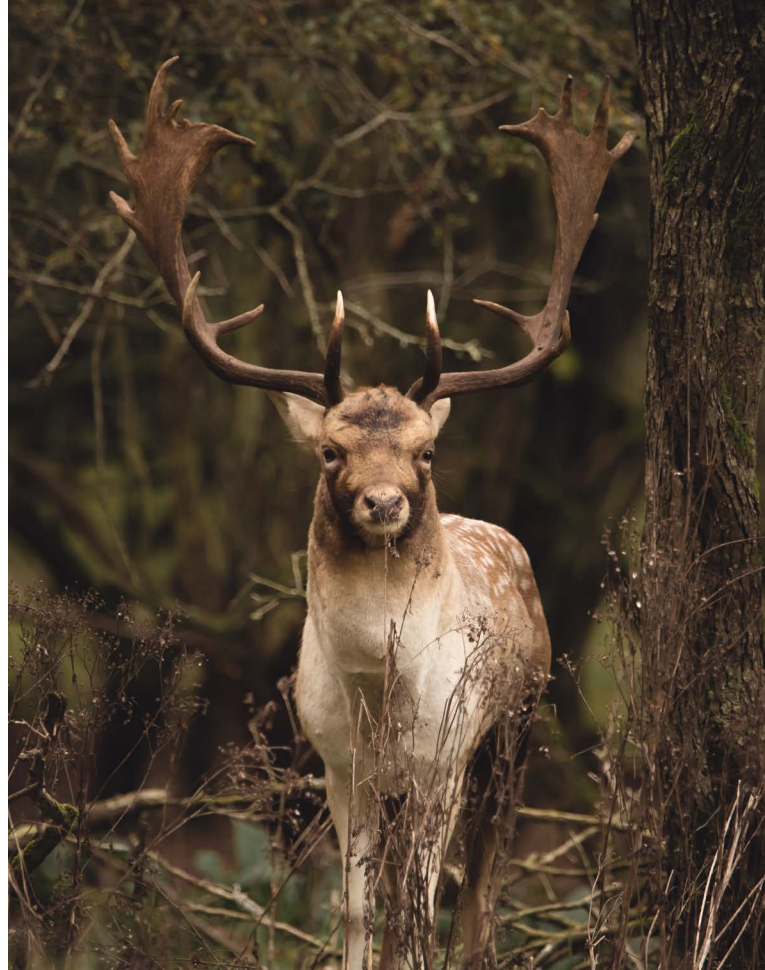

Hoefdieren tellen met Avimap

3 juni 2025

Op de eerste woensdag en donderdag van april werden er weer hoefdieren geteld in Noord-Holland. Boswachters en vrijwilligers trokken er in de ochtend- en avondschemering op uit voor het tellen van damherten en reeën. Dit jaar niet met een potlood en een groot vel papier, maar met Avimap. Wesley Swaalep, boswachter bij PWN, was erbij. 'Tellen met de app is echt veel handiger en sneller'.

'Tot voor kort gingen we elk jaar op pad met een houten bord, iets groter dan een A3-vel. Daarop maakten we de routekaart en het telformulier vast. We turfden de dieren en maakten notities, maar als het regende hadden we wel een probleem. Schrijf maar eens met een potlood op een nat vel papier. Dat is haast onmogelijk!'

Damherten tellen met een vogel-app

'Avimap is oorspronkelijk gemaakt voor vogeltellingen. Nu is er ook een versie voor het tellen van hoefdieren. In plaats van handmatig registreren, kunnen we nu direct dieren invoeren met een app op onze mobiel. Daarbij kunnen we ook verschillende geslachten

tegelijk registreren. Eerst moesten we bij een groep van bijvoorbeeld tien damherten (met diverse samenstellingen) meerdere losse waarnemingen invoeren. In de app kunnen we alles in één keer doen, door simpelweg het aantal dieren per geslacht aan te geven.'

Betrouwbare data

'Met de Avimap-app zijn de telgegevens direct beschikbaar voor de FBE. Vroeger moesten de gegevens na afloop nog handmatig in een Excel-bestand worden gezet. Dat kostte allemaal extra tijd en zorgde voor extra kans op fouten. Bij het verwerken van de gegevens kunnen nu ook dubbeltellingen automatisch

worden gesignaleerd en gecorrigeerd. Bovendien worden ook de weersomstandigheden tijdens het tellen automatisch geregistreerd, met behulp van KNMI-data. Hierdoor worden de gegevens nog beter bruikbaar.'

Gebruiksvriendelijk

'Het enthousiasme onder de boswachters van

PWN is groot. Ze vinden het systeem veel gebruiksvriendelijker dan het ouderwetse papierwerk. De app biedt ook meer flexibiliteit: als een teller plotseling uitvalt, kan een andere collega snel worden toegevoegd aan de telling. De gegevens blijven centraal toegankelijk, wat samenwerking en coördinatie tussen verschillende teams makkelijker maakt.'

De ontwikkeling van Avimap: van vogels naar hoefdieren

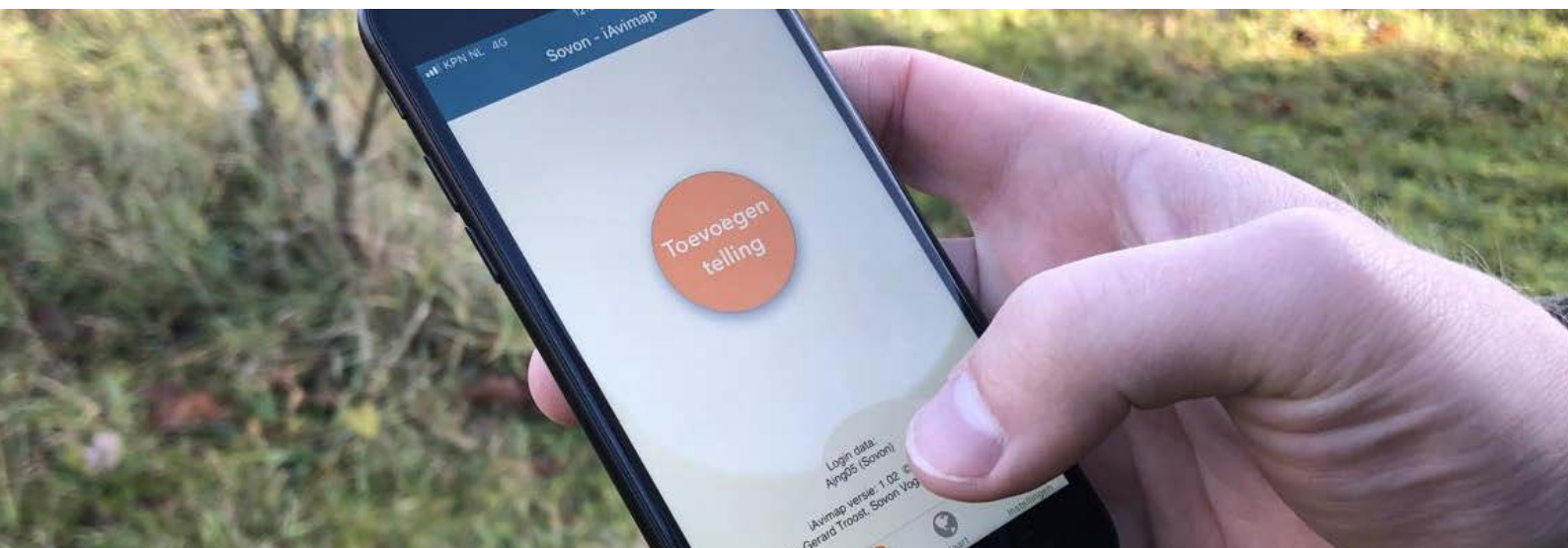
Avimap is een app van Sovon, die speciaal is ontwikkeld voor het tellen van vogels. In 2024 werden in Noord-Holland voor het eerst de ganzentellingen gedaan met Avimap. In overleg met Sovon is de app daarna aangepast voor gebruik bij het tellen van hoefdieren.

Sofia Kolkman, data-analist en projectleider bij de FBE Noord-Holland, was hierbij nauw betrokken. 'Dat hebben we gedaan om het hele telproces te digitaliseren en te versnellen. Met Avimap komen de gegevens rechtstreeks in de database, waardoor we er sneller mee kunnen werken.

De app is bovendien makkelijk aan te passen en te gebruiken. Je kunt bijvoorbeeld eenvoudig specifieke soorten en velden toevoegen. En in het veld zie je alleen de soorten die relevant zijn voor jouw telling.

Ook is er een validatieproces ingebouwd om opvallende telgegevens te signaleren, wat vooral nuttig is bij ganzentellingen. Voor damherten is dat minder belangrijk. De app registreert ook de route van de teller, zodat gecontroleerd kan worden of het hele gebied is geteld.'

De verdere ontwikkeling en onderhoud van de app is in handen van Sovon. Eventuele nieuwe functies, zoals het toevoegen van voorgeschreven loop- en rijroutes, zullen worden toegevoegd in overleg en na feedback van gebruikers.

Tellingen in Nederland

In Nederland worden elk jaar verschillende diertellingen uitgevoerd. De belangrijkste zijn de tellingen van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM). Dit netwerk houdt structureel bij welke planten en dieren er in Nederland voorkomen en hoe het met deze soorten gaat. De FBE Noord-Holland maakt gebruik van deze gegevens, maar telt ook zelf damherten, reeën en ganzen. De gegevens uit deze tellingen zijn een aanvulling op de NEM-gegevens. Ze leveren meer lokale details (damherten en reeën) en dragen bij aan een beter inzicht in de ontwikkeling en omvang van de populatie (ganzen).

Betrouwbare gegevens zijn belangrijk voor het opstellen en uitvoeren van faunabeheerplannen. De telling van ganzen (in juli) en damherten is nodig om te volgen hoe het populatiebeheer verloopt en om de ondergrens van een gezonde populatie te bewaken. Reeëntellingen zijn belangrijk om bijvoorbeeld inzicht te krijgen in het aantal aanrijdingen.

De FBE Noord-Holland gebruikt Avimap voor deze tellingen. Deze app zorgt voor uniformiteit in de uitvoering, maakt het tellen en registreren makkelijk en navolgbaar en zorgt voor relatief nauwkeurige telgegevens.